

roko majhno zastavico in hodi neprestano okoli klopi. Pri tem poje: »Vozimo se v Ljubljano, kdo hoče z nami?« Vsak otrok, ki se ga dotakne z zastavico, mu mora slediti. Prine se prvega za obleko in tudi poje. To gre toliko časa, da tečejo vsi otroci okoli klopi ali dokler ni vrsta predolga. Potem zopet sedejo in igra se začne od početka.

2. Iskanje. Eden išče. Drugi otroci nekaj skrijejo, kar je treba potem iskati. Če pride iščoč otrok blizu kraja, kjer je predmet skrit, poje eden ali vsi: »Grm že gori, grm že gori!« Ko pride še bliže, pojejo: »V polnem je plamenu, v polnem je plamenu!« Ako se pa zopet oddaljuje, se glasi pesem: »Zdaj pa nastopa mraz, zdaj pa nastopa mraz!«

3. Vidim, česar ti ne vidiš! Igrata dva otoka, kvečjemu trije. Eden pogleda na neko stvar v sobi ali zunaj in reče: »Vidim, česar ti ne vidiš!« Drugi vprašajo: »Kje je in kakšno je?« Po odgovoru zdaj ugibajo toliko časa, dokler ne zadenejo pravega predmeta. Kdor je prvi zadel, sme zdaj od svoje strani dati ugibati kak drug predmet.

4. Vsi ptički letijo. Otroci sedejo okoli mize in vsak položi kazalec desne roke na mizo. Eden začne: »Vse ptičke letijo!« in dvigne svoj prst v zrak. Nato pove tudi kaj takega, kar ne leti, n. pr.: »Vse mize letijo, vsa drevesa letijo...«, vmes pa zopet kaj takega, kar res leti, n. pr.: »Vsi golobčki letijo, vsi metuljčki letijo.« Ko pove kaj takega, kar leti, morajo vsi otroci dvigniti prst. Ako pa imenuje kaj takega, kar ne leti, ne sme nihče dvigniti prsta. — Kdor ne dvigne prsta, ko se pove kaj takega, kar leti, mora kaj dati v jamstvo in potem izvršiti kako nalogo. Isto se zgodi s tistim, ki dvigne prst pri predmetu, ki ne leti. Otrok, ki narekuje, sme prste dvigniti, kadar hoče, da druge preizkuša, če znajo hitro misliti.

*

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK:

Čebula; jezdec; kolesa pri vozu; nič.

NOVE UGANKE:

1. Zunaj črn in notri svetel, zunaj topel, notri vroč, brez srca in brez čutil je. Ljubijo ga vsi ljudje, oče, mati in otroci, vsi stoje kaj radi tam. Samo dekla ni vesela, ker ima pač dosti dela, da prehrani tisto stvar. Kaj je to?
2. Če pridejo, ne pride, če pa ne pridejo, pride.
3. Čeprav se sprehaja, je vedno doma.
4. Pet rovov v eni dolbini, kaj je to?

SMEŠNICE:

Ne zaupa mu. Oče učencu-novincu: »Kako je v šoli?« — Sinček: »Bi že bilo, ali zdi se mi, da gospod učitelj včasih sam nič ne zna!« — Oče: »Kako to?« — Sinček: »Včeraj je re-

kel, da je tri in ena štiri, danes pa smo morali reči, da je dve in dve štiri.«

Ne ve natančno. Mati: »Tu imaš 20 Din. Kupi za 10 Din sira in za 10 Din klobase!« — Sinček gre, pa se kmalu vrne z denarjem v roki: »Mati, niste mi povedali, katerih 10 Din je za sir in kateri so za klobase!«

Ve si pomagati! Matijček lovi ribe na prepovedanem prostoru. Brž priteče občinski paznik in zakriči: »Ali ne veš, da je tu prepovedano loviti ribe?« — Matijček: »Saj ne lovim ribe, jaz samo učim črvičke plavati!«

Kamnica. Za dne 11. t. m. javljeno blagoslovljenje in otvoritev nove okrajne ceste v Kamnico se mora preložiti na nedeljo, dne 18. t. m., ob dveh popoldne od gostilne Lorenčič. Če bo slabo vreme, pa v nedeljo, dne 25. t. m. Vabi občinski odbor.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Pretekli četrtek smo spremili k zadnjemu počitku nenadoma umrlega Antoha Roškar, bivšega posestnika v Vukovju ter mnogoletnega naročnika »Slovenskega Gospodarja« domači gospod župnik Frangež, g. Kraner, župnik pri Sv. Kungoti ter gospod nadučitelj Vauda ob obilni udeležbi sorodnikov ter sosedov. Ob tej priliki so pogrebci nabrali 150 Din za novo bogoslovje, ker vsem darovalcem Bog stotero plati, dragemu pokojniku pa dodeli večni mir!

Velika Nedelja. Tukaj smo v sredo, dne 7. t. m., z največjo slovesnostjo in ob veliki udeležbi ljudstva spremili k zadnjemu počitku dobro znano in preblogo kmetico-vdovo Marijo Sova, roj. Horvat, sestro velikonekedskega dekana Friderika Horvat. Dne 26. oktobra je sprofela še v cerkvi sv. zakramenta, dne 27. oktobra se je podala v ormoško bolnico, da bi se pripravila nevarno operaciji, a dne 5. novembra, ob 11.20 popoldne je še pred operacijo vsled oslabelosti srca nepričakovano omahnila in izdihnila svojo dušo v roke božjega sodnika. Zapustila je vsem najlepši vzgled bogoljubne žene, ki se je vestno in požrtvovalno trudila celo svoje življenje, izpolnjevati največji božji zapovedi ljubezni: ljubiti Boga in bližnjega; to izpričuje njeno življenje in njena duša; bila je prava mati ubogih in dijakov in bogoslovcev. Spremilo jo je 11 duhovnikov. Naj v miru počiva!

Sv. Andraž v Slov. gor. Celi pretekli teden je pel tukajšnji mrtvaški zvon in oznanjal: Čujte, ker ne veste ne dneva ne ure smrti. Tri mrljice smo imeli in vsi trije so morali neprevideni v večnost in sicer: Jakob Toš, posestnik v Rjavcih; Marija Čeh, posestnica v Vitomarcih; in žena tukajšnjega molca v cerkvi Matilda Toš. Zadnji dve smrtni žrtvi sta bili pa, hvala Bogu, tri dni pred smrtjo v cerkvi pri sv. zakramentih, tako da torej nista bili povsem nepripravljeni. Pet nepreskrbljenih otročičev zapušča Matilda Toš. V srce segajoči prizori so se dogajali ob pogrebu, ko so osiroteli otroci se morali posloviti od ljube mamice. Počivajte v miru, dragi pokojniki! — Na ptujskem pokopališču je izvršil samomor tukajšnji domačin Dokl iz Slaptinc. Ko se je o tem zvedelo, je šel po celi župniji glas: »Kakoršno življenje, takšna smrt. Bog mu bodi milostljiv!« — Naša dekleta so na delu, da razširimo kar najbolje naš »Slovenski Gospodar« in že prve dni so imele lepe uspehe. Pridobile so že nekaj novih naročnikov. Le naprej za delo misijonsko, za razširjanje katoliškega časopisa!

Šmartno v Rožni dolini. Naša cerkev je pa sedaj res lepa. Kakor biser na kraljevski kroni, tako se sveti. Veselje imamo z njo, pa tudi sosedji in tujci se pohvalno izražajo o njenem prenovljenju. Bog plačaj stotero vsem, ki so za njo žrtvovali. Kar se nam manjka, upamo še doseči, saj ima naša cerkva že od nekdanj res velikodušne in mnoge dobrotnike. Prvi je naš veliki svetniški škof Slomšek, ki je tukaj velikokrat pridigoval, kakor sam pravi, ki je na svoje stroške naročil prekrasno, res umetno altarno sliko sv. Martina ter je gmotno in moralno sodeloval, ko se je stavila ta lepa cerkev. K svojim dobrotnikom štejemo nadalje nekatere vrle kmete iz Drešinjevasi, Arjevasi, Petrovč itd., ki nam brezplačno pripeljejo peska, gramoza, in česar treba za oplešavo cerkvenega prostora. Za dobrotnike naše cerkve pa imao tudi vse sosedje, ki so se že od nekdanj radi zatekali k sv. Martinu, tako da so naredili celo slovesne obljube, nekateri kakor »Poljancie«, da pridejo vsako leto na »Poljsko nedeljo« s posebnimi procesijami k sv. Martinu, drugi pa so se zaobjubili, da bodo letno prispevali k tej cerkvi takomenovane živinske obresti. Zato najdemo v tukajšnjih cerkvenih knjigah poleg domačinov zapisano blizu 300 sosednih posestnikov, ki so se že morda njihovi pradedje zavezali, da bodo v Šmartno plačevali »živinske obresti«, da bi jih Bog po priprošnji sv. Martina varoval kuge in nesreče pri živini ter jim dal svoj blagoslov, in ki so te obresti tudi redno plačevali. Žal so nekateri sedanji posestniki postali, kakor za sv. vero in cerkvene potrebe sploh, tudi za to svojo dolžnost mrzli in brezskrbni, bodisi da ne ljubijo več sv. Martina kot njihovi očetje, bodisi da ne potrebujejo več njegovega varstva in božjega blagoslova. V vsako šmartinsko hišo pa letos prekrasno Slomškovo podobo, ki se lahko naroči v župnišču, da homo tudi s tem pokazali, da smo vsi hvaležni dobrotnikom naše lepe cerkve!

Rečica ob Savinji. Dne 7. t. m. je umrl povsod znani in priljubljeni Fran Štiglic, po domače Prislan, star 67 let. Bil je zvest pristav šolskega društva, okrajnega odbora, ustanovitelj ljudske hranilnice ter kmet. društva. Naj v miru počiva!

Solčava. Za občinske volitve, ki bodo dne 12. decembra, vlada veliko zanimanje. Posebno, ker se je bivšemu srezkemu poglavarju po svojih kljntih posrečilo sestaviti še eno kandidatno listo (ki si je baje nadejala ime SLS II) proti že potrjeni kandidatni listi SLS. Toda mi poznamo basen o volku in o ovčjem oblačilu!

Solčava. Z letošnjim letom smo Solčavani precej zadovoljni. Živeža ne bo treba veliko kupovati, razen koruze in pšenice nekaterim. Cerkev imamo lepo poslikano, oziroma prenovljeno. Stare imenitne slike, prej zakajene in zabrisane, so kar nanovo poživela pod spretno roko slikarja Grzina Miloša iz Kozjega. Pri prenavljanju velikega altarja je gospod Grzina odkril dozaj neznano lepo omarico s steklenim vratnicami, polno dragocenih ostankov sv. mučencev, okrog 80 po številu. Vse je v svilli in zlatu. Največje so relikvije sv. Viktorina, Florijana ter Boštjana. Omarica je postavljena sedaj zadaj za velikim altarjem, kjer jih domačini in tujci radi poljubujejo, ko po stari romarski navadi hodijo okoli Marijinega altarja. Da so relikvije pristne, priča listina iz leta 432, ki smo jo našli v skrivnem predelku omarice. Krasno donijo tudi spopolnjene orgle 23 piščal, ki nam jih je vojna vzela, smo zopet dobili nazaj. Izdelala jih je tvrdka Brandl iz Maribora, orglje uglašil in izprašil je pa g. Janko iz St. Vida nad Ljubljano. Tako nas bodo nove orglje, prenovljena cerkev poleg dveh novih zvonov, pri podružnici sv. Duha vedno spominjali slovesnosti primičlje in zlato sv. maše. Ve-

seli smo pa še vsega tem bolj, ker smo v nedeljo čuli raz leco, da so že tudi vsi izdatki za to poravnani.

Sv. Štefan pri Žusmu. Zvonovi so nam naznanili žalostno vest, da je za vedno zapala dobra mamica Antonija Kramer v starosti 72 let. Zakonski stan je s svojim še živečim soprogom srečno uživala 54 let. Že pred štirimi leti sta zakonska obhajala zla- to poroko. Leto pozneje je začela zlata ne- vesta bolehati. Bila je večkrat od mrtvouda zadeta, slednjič je tudi letemu podlegla. Rajna je bila občespoštovana in priljublje- na in velika dobrotnica revežem. Kako pri- ljubljena je bila rajna, je pokazal njen res veličasten pogreb. Pri odprtem grobu se je gospod župnik z nagovorom živo spominjal rajne dobrotnice. Za slovo so ji domači pev- ci zapeli žalostinko. Mi pa ti kličemo: Zlata mamca, sladko spavaj! Bog ti bodi mil sod- nik in dober plačnik za vse dobrote. Celi obitelji Kramarjevi naše iskreno sožalje!

Laški kraj. Ceste v laškem okraju so se letos precej izboljšale, to vidijo vsi, tudi pa- metni pristaši nasprotnih strank. Pod vod- stvom gerenta okrajnega zastopa dr. God- niča in okrajnega cestnega nadzornika g. Golja so se letos cestne proge razširile. Saj je splošno znano, da so bile dosedaj okrajne ceste v laškem okraju zelo ozke, kar je pri zelo ostrih ovinkih tudi za sedanji promet nevarno. Ali ni za politično poštenost naših nasprotnikov okrog »Jutra« in »Domovine« značilno, da na eni strani v listih napadajo gerenta okrajnega zastopa zaradi slabih cest; na drugi strani se pa v istem časopisju hujška prebivalce, da se upirajo pri- zadevanjem okrajnega zastopa in oblastne- ga odbora, da se ceste spravijo v boljši stan, kakor n. pr. pri preložitvi klanca na okraj- ni cesti Sv. Marjeta—Dol pri Hrastniku. Upanje imamo, da bo pisanje »Jutra« in »Domovine« toliko vplivalo pri izboljšanju cest in prometnih naprav v laškem okraju, kakor lajanje psa na luno. Naj se nasprot- niki v oziru kritike poboljšajo, sicer bodo pametni ljudje, četudi so njihovi pristaši, prisiljeni, take prismojarije zavračati!

Male drole pri Vojniku. Žalostno so zapeli zvonovi, ko smo dne 7. t. m. spremljali k večnemu počitku Jakoba Brenko, p. d. Ši- mon, posestnika v Malih dolah pri Vojni- ku. Umril je pet mesecev pozneje, kakor njegova žena Jožefa, dne 5. t. m., po kratki, a zelo mučni boleznii v 72. letu svoje sta- rosti. Ranjki je bil znan daleč naokrog kot dober, krščanski gospodar, ki se ni sramo- val pokazati svojega verskega prepričanja.

Zato pa tudi v svoji hiši ni trpel nikdar kake nerednosti ali prepira. Sodeloval je kot član takozvane »maledolske godbe« že nad 45 let, ter je bil nad 40 primicijah. Njegova pristna šaljivost ga je ohranjala vedno dobrovoljnega in prijaznega napram svojim sosedom; zato pa je tudi živel ves čas svojega gospodarjenja v najlepšem mi- ru in zastopnosti. Vse svoje življenje je bil dobromislec in vdan katoliški Cerkvi. Ni trpel protiverskega lista, da bi bil zahajal v njegovo hišo. Predobro je vedel, kakšna škoda je strupen list pri hiši, zlasti kjer so otroci, ki se dan na dan vbiha v njihova srca in duše strup takega lista. Ločil si se od nas, dragi! Tvoja duša je splavala v rajske višave, da se tam pri Bogu veselil in raduje obilnega plačila. Ločil si se, a le za kratko časa. Tudi mi bomo v kratkem za- pustili to »dolino solz« in se napotili na pot v večnost. Tedaj se bomo zopet sešli, tam gori nad zvezdami, kjer ni trpljenja, ni bridkosti. Težka, težka je bila tvoja lo- šitev za nas, a saj imamo upanje, da se bomo tam v nebeškem raju združili in se nikdar več ločili! Vekomaj se bomo vese- lili in nebeško slavo peli! Naj telo v miru ti počiva, duša pa nebeško radost uživa!

Pišce. Dne 31. julija t. l. je plakala rod- bina Rožmanova na Malem vrhu štev. 16, ker ji je nagla smrt v 26. letu življenja o- ropala nadebudnega sina Alojzija, dne 9. novembra pa je zaplakala zopet, ker se je prestavil od nje po daljši jetični boleznii ljubljene oče, Rajni Rožman Franc je bil vzor moža, skrben oče svoji družini in ve- dno iskren prijatelj Cerkve. Njegovi šte- vilni prijatelji so mu na Martinovo nedeljo pripravili veličastno spremstvo na njegovi zadnji poti, ob grobu pa mu je govoril vlč. g. župnik ginljivo slovo. Ljubi Bog, kate- remu je rajni tako zvesto služil do zadnje- ga vzdihljaja svojega življenja, bodi mu bogat plačnik, hudo prizadeti rodbini pa obilen tolažnik!

Polenšak pri Ptuj. Pri nas sta sklenila zakonsko vez in bila poročena: Franc Šu- menjak iz Preroda in Katarina Horvat iz Lasigovec. Zeninu kot našemu trdnemu in neomajnemu pristašu SLS, pridnemu, mar- ljivemu agitatorju, vestnemu čitatelju in že mnogoletnemu naročniku »Gospodarja« ter drugih krščanskih listov, želimo na nje govni novi življenjski poti kar največ sreče, zadovoljnosti, veselja in blagoslova iz ne- bes! Želimo in si zagotavljamo, da še tudi France znanprej ostane zvest član in po- dornik našega kat. izobraževalnega društva

ter da na svojem lepem očetovem domu še dalje razširja lepo složno krščansko živ- ljenje ter uveljavlja nazore, katere si je mnogo let nabiral po raznih naših kultur- nih organizacijah!

Ptuj. Dne 20. t. m. slavi svojo 70letnico gđc. Erna Razlag, učiteljica v pokoju. Ju- bilantka je učiteljevala mnogo let v Breži- cah in v Ljutomeru. Povsod se je udejestvo- vala zlasti še kot narodna buditeljica in vzgojiteljica. Posebno veliko zaslug ima kot organizatorica deklisklega pokreta. Spi- sala je v ta namen mnogo igrokazov, pre- davanj in govorov ter še zdaj neumorno deluje na polju ljudske prosvete. Želimo zaslužni učiteljici še mnogo zdravih in sre- čnih let!

Sv. Križ pri Rogški Slatini. V nedeljo, dne 11. novembra, so odkrili na pokopali- šču pri Sv. Trojici spomenik na tem poko- pališču pokopanih tujih vojakov. Spome- nik je blagoslovil vlč. g. vojni kurat Bonač. Pevsko društvo »Sloga« je zapelo nekaj prav lepih pesmi. — Dne 18. novembra vpri- zoir telovadno društvo Orei v Društvenem domu pri Sv. Križu ob treh popoldne lepo narodno igr »Miklova Zala«. Vabljeni vsi! — Za novo bogoslovje prav pridno pobirajo naša dekleta.

Strokovni zdravnik za ženske bo- lezni in porode dr. Benjamin Ipavice v Mariboru, Gosposka ulica 46, zo- pet ordinira od pol 10. do pol 12. in od 3. do 4. ure. 1940

Učenca sprejme Nekrep Franc, sedlar, Sv. Lenart v Slov. gor. 1381

Najugodnejši nakup moških površnikov in oblek, izgotovljenih hlač moškega perila, moških in ženskih vest in pu- loverjev, ženskega in otročjega zim- skega perila, raznovrstnega volnenega blaga za žensko obleko, velike izbire svilenih rut in vsega drugega manu- fakturnega blaga v trgovini F. Star- čič, Maribor, Vetrinjska ulica 15. 1385

Učenec s primerno šolsko izobrazbo se sprejme. Predstaviti: I. Prešern, spec. trgovina, Maribor, Koroška c. 1392

Lepo posestvo 38 oralov, četrture od po- staje v okolici Maribora z mrtvim in živim inventarjem se takoj proda. Na- slov v upravi lista. 1375

Dr. O. I.:

26

Črni križ pri Hrastovcu.

Zgodovinska povest.

»Morilka si, nikdo ti ne verjame, hotela si odstraniti sledove tvojega ravnjanja, a slučaj je hotel, da nisi mogla skriti mrtvega deteta.«

»Bog mi je priča, da sem pri tem nepriza- deta.«

»Ne onečaščaj božjega imena,« sikne grašč- kinja, »če ne priznaš, imamo pripravljeno še drugo orožje, da se doženejo tvoje hudobije.«

Rekši se obrne do sodnika Trenaka ter ga pozove, da postopa po postavi.

Mihael Trenak se dvigne, odpre debelo knji- go, gleda nekaj časa, kakor bi premišljeval, nato dvigne oči ter pogleda Agato s pogledom, kakor bi hotel reči: Dolžnost mi narekuje, da moram postopati zoper tebe.

»Agata plemenita Nürnbergger«, dvigne sod- nik svoj glas, »slišali ste obtožbo, vprašam vas, ali priznate, česar se vas dolži, priznajte odkrito, ker drugače moram uporabiti hujša sredstva!«

Pogledal ji je za trenutek v oči, kakor bi ji hotel reči: Priznaj, da si prihraniš nadaljne muke.

Agata je dvignila oči, prej upognjena, se je sedaj vzravnala po koncu, dvignila je desnico kvišku ter spregovorila z razločnim glasom:

»Moja duša je mirna in nimam ničesar sla- bega na vesti.«

»Vidite, kako se dela krotko, ta golobica,« se zaničljivo zasmee graščakinja, »zavlačevati hoče celo postopanje, ne odlašajte vendar, go- spod krvni sodnik, da se čimprej dožene resnica.«

»Tedaj vi tajite,« vpraša Trenak Agato s po- vzdignjenim glasom.

»Kar sem rekla, pri tem ostanem,« reče Agata odločno.

Nastala je trenutna tišina, katero prekine sodnik Trenak, ko ukaže krvniku, da odpre vrata do mučilnice ter odvede Agato, da se uporabi orodje.

Priče se zganejo, zdajci pristopi krvnik z dvema hlapcema ter prime Agato za ramo, da izvrši svoj posel.

V tem trenutku pa se obrne Agata, z močnim sunkom potisne krvnika od sebe ter spregovori z odločnim glasom:

»Ne pripustim, da bi se me dotaknili, vem, da me hočete prisiliti do priznanja; graščakinja Herberstein, tega užitka vam ne privedem, vi

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.— Din.